

214

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 3 września 1971 r.

w sprawie uprawnień przysługujących osobom odbywającym służbę w formacjach samoobrony oraz członkom ich rodzin.

Na podstawie art. 137 ust. 3 i art. 138 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Osobami odbywającymi służbę w formacjach samoobrony są osoby przeznaczone do służby w zakładowych, terenowych i specjalistycznych oddziałach samoobrony, w zakładowych i terenowych komendach samoobrony oraz w innych jednostkach organizacyjnych formacji samoobrony, które:

- 1) odbywają szkolenie poborowych w oddziałach samoobrony,
- 2) odbywają ćwiczenia samoobrony,
- 3) biorą udział w zapobieganiu klęskom żywiołowym oraz w zwalczaniu skutków pożarów, powodzi i innych klęsk żywiołowych,
- 4) wykonują zadania dla potrzeb tych formacji poza obowiązkiem służby określonym w pkt 1—3,
- 5) pełnią czynną służbę w czasie bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa Państwa, mobilizacji i wojny.

2. Osobą odbywającą służbę w formacji samoobrony w rozumieniu rozporządzenia jest również osoba posiadająca przydział organizacyjno-mobilizacyjny do jednostki przewidzianej do militaryzacji, będącej specjalistycznym oddziałem samoobrony, która odbywa w tej jednostce ćwiczenia.

§ 2. 1. Pracownik odbywający służbę w formacji samoobrony zachowuje prawo do pełnego wynagrodzenia od zakładu pracy, w którym jest zatrudniony, za czas pracy opuszczony z powodu odbywania tej służby.

2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, oblicza się według zasad przewidzianych w art. 109 ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220).

§ 3. 1. Podstawę do wypłaty wynagrodzenia za czas pracy opuszczony w związku z odbywaniem służby w formacji samoobrony stanowi okazane przez pracownika wezwanie imienne wystawione przez komendanta formacji samoobrony z zamieszczoną na nim adnotacją stwierdzającą stawienie się do służby i czas jej trwania.

2. Jeżeli powołanie pracownika do pełnienia służby w formacji samoobrony nastąpiło w inny sposób niż przez doręczenie wezwania imiennego, podstawę do wypłaty wynagrodzenia stanowi zaświadczenie indywidualne lub zbiorowe o pełnieniu służby w formacji samoobrony, wystawione przez komendanta formacji samoobrony według ustalonego wzoru.

3. Osobie odbywającej służbę w formacji samoobrony w zakładzie pracy, w którym jest zatrudniona, wypłaca się wynagrodzenie za czas pracy opuszczony z powodu odbywania tej służby bez okazania wezwania lub zaświadczenia, jeżeli do pełnienia służby została powołana w sposób zwyczajowo przyjęty w danym zakładzie pracy.

§ 4. Osoba wykonująca pracę nakładczą zachowuje prawo do wynagrodzenia za czas pracy opuszczony z powodu odbywania służby w formacji samoobrony, jeżeli podlegała obowiązkowi ubezpieczenia społecznego w ciągu trzech miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym nastąpiło powołanie do odbywania tej służby.

§ 5. Czas pracy opuszczony przez pracownika z powodu odbywania służby w formacji samoobrony zalicza się do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem.

§ 6. 1. Członkom rodziny pozostającym na utrzymaniu osoby odbywającej służbę w formacji samoobrony, której nie przysługuje prawo do wynagrodzenia, przysługuje prawo do zasiłków dziennych, jeżeli osoba ta odbywa służbę w sposób ciągły przez okres dłuższy niż jeden dzień.

2. Prawo do zasiłków dziennych przysługuje również osobie odbywającej służbę w formacji samoobrony, która przed powołaniem do odbycia tej służby nie była pracownikiem, jeżeli po zwolnieniu z tej służby jest niezdolna do pracy z powodu choroby i nie ma prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia społecznego lub renty inwalidzkiej. Prawo do zasiłków dziennych przysługuje przez czas niezdolności do pracy, jednakże za okres nie dłuższy niż 90 dni od dnia zwolnienia z formacji samoobrony.

3. W okresie, o którym mowa w ust. 2, prawo do zasiłków dziennych przysługuje również członkom rodziny osoby zwolnionej ze służby w formacji samoobrony, pozostającym na jej utrzymaniu.

4. W sprawach nie unormowanych w ust. 1—3 stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968 r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz. U. Nr 44, poz. 318).

5. Podstawę do przyznania zasiłków dziennych stanowi zaświadczenie wystawione według ustalonego wzoru przez komendanta formacji samoobrony na wniosek osoby odbywającej służbę.

§ 7. 1. Osobom odbywającym służbę w formacjach samoobrony w sposób ciągły przez czas przekraczający 8 godzin przysługuje bezpłatne wyżywienie oraz w miarę potrzeby zakwaterowanie.

2. Wyżywienie oraz zakwaterowanie zapewniają organizatorzy szkolenia lub ćwiczeń albo innych form pełnienia służby.

3. Wyżywienie przysługuje w formie:

- 1) jednego posiłku o wartości 12 zł, jeżeli czas odbywania służby trwa w sposób ciągły od 8 do 12 godzin,
- 2) całodziennego wyżywienia o wartości 25 zł, jeżeli czas odbywania służby trwa w sposób ciągły powyżej 12 godzin.

Jeżeli wyżywienie zapewnia się w stołówkach lub placówkach gastronomicznych nie podlegających organizatorom, normy określone w pkt 1 i 2 ulegają podwyższeniu odpowiednio do 16 i 35 zł.

4. W zamian za wyżywienie ekwiwalent pieniężny nie przysługuje.

5. Przepisów ust. 1—4 nie stosuje się do osób pełniących służbę w formacjach samoobrony, które w czasie bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa Państwa, mobilizacji i wojny podlegają skoszarowaniu. Osobom tym przysługuje wyżywienie na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 135 ust. 2 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

§ 8. Osobom odbywającym służbę w formacjach samoobrony przysługuje zwrot kosztów przejazdu drogą najkrótszą z miejsca zamieszkania do miejsca odbywania tej służby i z powrotem, obliczanych według taryfy obowiązującej za przejazd autobusem PKS lub pociągiem w klasie II.

§ 9. Podstawę do rozliczenia kosztów wyżywienia i do zwrotu kosztów przejazdu stanowi wykaz osób odbywających służbę w formacji samoobrony uprawnionych do bezpłatnego wyżywienia lub zwrotu kosztów przejazdu, sporządzony przez komendanta formacji samoobrony na formularzu według ustalonego wzoru. Wykaz ten podlega zatwierdzeniu przez kierownika zakładu pracy lub przewodniczącego prezydium właściwej rady narodowej (przewodniczącego gromadzkiej rady narodowej), któremu dana formacja podlega, albo przez upoważnioną przez nich osobę.

§ 10. 1. Osobom odbywającym służbę w formacjach samoobrony przysługuje prawo do bezpłatnych świadczeń zakładów społecznych służby zdrowia, jeżeli doznały uszkodzeń zdrowia w związku z odbywaniem tej służby albo w bezpośredniej drodze do miejsca odbywania służby i w drodze powrotnej.

2. Bezpłatne świadczenia obejmują pomoc doraźną, w tym również stacji pogotowia ratunkowego, a w razie konieczności leczenie ambulatoryjno-domowe i szpitalne, leki i środki opatrunkowe wydawane z aptek otwartych oraz niezbędne protezy i środki przeciw zniekształceniu lub kalectwu.

3. Pomoc doraźna przysługuje także w razie nagłego zachorowania w czasie odbywania służby.

4. Dokumentem uprawniającym do korzystania z bezpłatnych świadczeń zakładów społecznych służby zdrowia jest:

- 1) w razie nagłego zachorowania — karta przydziału do formacji samoobrony wraz z zaświadczeniem komendanta formacji samoobrony, stwierdzającym fakt odbywania służby,
- 2) w razie innego uszkodzenia zdrowia — karta przydziału do formacji samoobrony oraz zaświadczenie komendanta formacji samoobrony stwierdzające wydarzenie, które spowodowało uszkodzenie zdrowia.

§ 11. 1. W razie uszkodzenia zdrowia w wypadkach określonych w § 10 ust. 1 i 3 osobom odbywającym służbę w formacjach samoobrony, a w razie ich śmierci — pozostałym po nich członkom rodziny przysługują:

- 1) świadczenia przewidziane w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, przyznawane na zasadach i w wysokości określonych w tych przepisach,
- 2) jednorazowe odszkodowanie pieniężne, przyznawane w takich wypadkach żołnierzom niezawodowym i członkom ich rodzin, chyba że mają prawo do korzystniejszego odszkodowania na podstawie przepisów o świadczeniach pieniężnych przysługujących w razie wypadków przy pracy.

2. Okoliczności powstania wypadku podczas służby w formacji samoobrony i jego związek ze służbą ustalają powypadkowe komisje powoływane przez komendantów formacji samoobrony i powypadkowe komisje odwoławcze powoływane przez organ, któremu dana formacja samoobrony podlega. Do postępowania komisji powypadkowych stosuje się odpowiednio przepisy wydane na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 11).

3. Jednorazowe odszkodowania przysługujące w myśl zasad, o których mowa w ust. 1 pkt 2, przyznaje na podstawie ustaleń komisji powypadkowych i wypłaca:

- 1) wydział budżetowo-gospodarczy prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej — jeżeli chodzi o osoby odbywające służbę w terenowych formacjach samoobrony,
- 2) zakład pracy zatrudniający pracownika, który uległ wy-

padkowi — jeżeli chodzi o osoby odbywające służbę w zakładowych i resortowych formacjach samoobrony.

4. Od decyzji w sprawie jednorazowego odszkodowania służy zainteresowanemu odwołanie do organu właściwego do rozpatrywania sporów dotyczących odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy, przysługujących pracownikom.

§ 12. 1. W sprawach unormowanych w rozporządzeniu do:

- 1) osób odbywających szkolenie poborowych w formacjach samoobrony, a powołanych na czas przeszkolenia na obozie szkoleniowym do czynnej służby wojskowej w ramach wojskowego szkolenia poborowych,
- 2) żołnierzy rezerwy przeznaczonych do służby w formacjach samoobrony, powołanych dla potrzeb samoobrony na ćwiczenia wojskowe,
- 3) żołnierzy rezerwy powołanych w ramach ćwiczeń wojskowych do pełnienia funkcji dowódczych i instruktorskich związanych z prowadzeniem szkolenia poborowych w formacjach samoobrony,
- 4) żołnierzy w czynnej służbie wojskowej przeznaczonych do pełnienia służby w formacjach samoobrony w czasie bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa Państwa, mobilizacji i wojny

mają zastosowanie przepisy dotyczące żołnierzy Sił Zbrojnych.

2. Wydatki związane z wypłatą uposażenia wojskowego przysługującego żołnierzom powołanym do pełnienia służby w formacjach samoobrony oraz z wyżywieniem, zakwaterowaniem i przejazdami pokrywa się ze środków przewidzianych na finansowanie wydatków formacji samoobrony.

3. Wysokość uposażenia wojskowego przysługującego żołnierzom powołanym do pełnienia służby w formacjach samoobrony stwierdza się w zaświadczeniu wystawionym przez właściwy powiatowy (miejski, dzielnicowy) sztab wojskowy.

§ 13. Minister Obrony Narodowej ustala wzory formularzy przewidzianych w rozporządzeniu.

§ 14. Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrowi Obrony Narodowej oraz innym zainteresowanym ministrom, kierownikom urzędów centralnych i prezydiom rad narodowych.

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*